



PRAGMA FAKTORING S.A.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta
z badania rocznego sprawozdania finansowego za okres
od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 roku

Poznań, 30 kwietnia 2019 roku

PROFESJONALIŚCI
W AUDYCIE

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej PRAGMA FAKTORING S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego **PRAGMA FAKTORING S.A.** („Spółka”) z siedzibą w Katowicach, przy ulicy Brynowskiej 72 (40-584 Katowice), które zawiera sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz sprawozdanie z zysków lub strat i całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz wprowadzenie do sprawozdania finansowego zawierające opis przyjętych zasad rachunkowości i noty („sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa oraz jej statutem,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 30 kwietnia 2019 roku.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz.U. z 2017 r., poz. 1089 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego.

Jesteśmy niezależni od Spółki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali

niezależni od Spółki zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Inne sprawy

Sprawozdanie finansowe Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zostało zbadane przez działającego w imieniu innej firmy audytorskiej biegłego rewidenta, który wyraził opinię bez zastrzeżeń na temat tego sprawozdania w dniu 16 kwietnia 2018 roku.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości i przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<p>Aktywa finansowe i ich utrata wartości</p> <p>Stan aktywów finansowych z tytułu faktoringu i udzielonych pożyczek wynosi na dzień bilansowy 83% sumy bilansowej. Z tymi pozycjami sprawozdania finansowego związane jest ryzyko zawyżenia ich wartości w sprawozdaniu finansowym.</p> <p>Wartość odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, a także zmiana stanu tych pozycji została szczegółowo wykazana w notce numer 7 do sprawozdania finansowego.</p> <p>Z dniem 1 stycznia 2018 roku wszedł w życie Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe (zwany dalej: „MSSF 9”). Informację na temat wpływu zastosowania MSSF 9 zostały zaprezentowane w notce numer 7 do sprawozdania finansowego.</p> <p>Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zawierają istotny element osądu i znaczącego szacunku. Kwestia ta została uznana za kluczową sprawę badania z uwagi na wpływ odpisów z tytułu utraty wartości na wycenę bilansową aktywów finansowych, a także z uwagi na fakt, że wymagają istotnego osądu Zarządu Spółki oraz przyjęcia w procesie ich szacowania znaczących założeń, w tym przede wszystkim w zakresie oszacowania parametrów ryzyka.</p>	<p>Nasze procedury obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potwierdzenia istnienia sald aktywów finansowych, • oceny polityki rachunkowości w zakresie tworzenia odpisów aktualizujących ich wartość, • analizy struktury wiekowej aktywów finansowych w celu identyfikacji kwot przeterminowanych nieobjętych odpisem aktualizującym, • analizy zabezpieczeń stanowiących podstawę odstąpienia od tworzenia odpisów aktualizujących, • analizę działania procesu oceny ryzyka kredytowego, • procedury analityczne polegające na weryfikacji pozycji aktywów przeterminowanych. <p>W odniesieniu do wpływu zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy, nasze procedury dotyczące oceny poprawności wdrożenia nowego standardu obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę stosowanej przez Spółkę metodyki i jej zastosowania w zakresie klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych pod kątem zgodności z wymogami MSSF 9, • ocenę kompletności i poprawności ujawnień, w tym dotyczących zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy.

Utrata wartości posiadanych udziałów

W sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku pozycji Akcje i udziały Spółka prezentuje udziały spółki zależnej. Udziały te są narażone na ryzyko utraty wartości.

Wycena i ujęcie obligacji

W sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka wykazuje wartość zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji w kwocie 102 227 tys. zł, co stanowi 59% sumy bilansowej. Szczegółowy opis poszczególnych serii został zawarty w nocie numer 12.

Badanie sprawozdania po raz pierwszy

Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku było pierwszym sprawozdaniem finansowym będącym przedmiotem naszego badania.

Zrealizowane przez nas procedury poznawcze pozwoliły nam ocenić ryzyko badania, zidentyfikować ryzyko istotnego zniekształcenia w tym nieodłączne ryzyka badania i ryzyko kontroli, określić poziomy istotności, a także zakres procedur badania.

Ponadto, w ramach pierwszorocznego badania sprawozdania finansowego, celem procedur było określenie czy stany początkowe zawierają potencjalne zniekształcenia, które istotnie wpływają na sprawozdanie finansowe za bieżący okres oraz czy zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do stanów początkowych były stosowane w sposób ciągły przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za bieżący okres, lub czy zmiany, których w nich dokonano, zostały prawidłowo rozliczone i odpowiednio zaprezentowane.

Nasze procedury obejmowały między innymi:

Zarząd nie przeprowadzał testu na utratę wartości tych udziałów, gdyż 8 marca 2019 roku, czyli po dniu bilansowym, ale przed zakończeniem prac badania sprawozdania finansowego za rok 2018 doszło do transakcji sprzedaży wszystkich posiadanych przez Spółkę udziałów do jednostki niepowiązanej – zostało to opisane w nocie nr 31 do sprawozdania finansowego.

Podejście do badania

Przeprowadzone przez nas procedury badania obejmowały:

- potwierdzenia istnienia sald zobowiązań finansowych,
- weryfikację wyceny i ujęcia zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji.

Informujemy, że Zarząd dokonał wcześniejszej spłaty obligacji serii H w dniu 16 kwietnia 2019 roku (której wykup był planowany na wrzesień 2019 roku) oraz obligacji serii I w dniu 3 kwietnia 2019 (której wykup był planowany na maj 2020 roku), co związane było z uzyskaniem środków ze spłaty finansowań przez nabywcę LeaseLink oraz środków ze sprzedaży udziałów spółki zależnej LeaseLink – do tej transakcji doszło w marcu 2019 roku.

Zwracamy uwagę na sposób podejścia Zarządu Spółki do prezentacji wykupionych serii, co zostało opisane w nocie nr 12 do sprawozdania finansowego.

Podejście do badania

Przeprowadzone przez nas procedury badania obejmowały:

- spotkania z kluczowym personelem odpowiedzialnym za sprawozdawczość finansową Spółki,
- zapoznanie się z istniejącymi w Spółce mechanizmami kontroli wewnętrznej oraz testowanie wybranych kontroli w odniesieniu do wybranych procesów,
- zrozumienie polityki rachunkowości Spółki oraz istotnych wartości ujętych w sprawozdaniu finansowym opartym na profesjonalnym osadzie i szacunkach.

W wyniku przeprowadzonych procedur uzyskaliśmy pewność, że bilans otwarcia sprawozdania za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku został ustalony w sposób prawidłowy.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, obowiązującymi Spółkę przepisami prawa oraz statutem Spółki, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uznaje za niezbędną, aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Spółki do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Spółki, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Spółki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Spółki obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędem, ponieważ oszustwo może

dotyczyć zmywu, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Spółki;
- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Spółki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Spółki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Spółka zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Spółki informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu Spółki oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Spółki ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego i oświadczeniem na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 Ustawy o rachunkowości, które są wyodrębnionymi częściami tego Sprawozdania oraz Raport Roczny za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Raport roczny”), (razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Spółki wraz z wyodrębnionymi częściami spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji. W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy Inne informacje nie są istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem, zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach, jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto jesteśmy zobowiązani do poinformowania, czy Spółka sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych oraz wydania opinii, czy Spółka w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła wymagane informacje.

Sprawozdanie z działalności Spółki uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania, a Raport roczny będzie dostępny po tej dacie. W przypadku, kiedy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Raporcie rocznym jesteśmy zobowiązani poinformować o tym Radę Nadzorczą Spółki.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej w trakcie badania pracy, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności Spółki:

- zostało sporządzone zgodnie z art. 49 ustawy o rachunkowości oraz § 70 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie o informacjach bieżących” – Dz. U. z 2018 r., poz. 757 z późn. zm.),
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania oświadczamy, że nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności Spółki istotnych zniekształceń.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Spółka zawarła informacje określone w § 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia o informacjach bieżących.

Ponadto, naszym zdaniem, informacje wskazane w § 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz i tego rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Spółka nie sporządziła oświadczenia na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 Ustawy o rachunkowości z uwagi na brak spełnienia kryteriów określonych w Ustawie. Nie wykonaliśmy w związku z tym żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczylśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 Ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Spółki uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 28 czerwca 2018 roku. Sprawozdanie finansowe Spółki badamy po raz pierwszy.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Marek Zieliński.

Działający w imieniu PRO AUDYT sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, ul. Zjazd 2/4 wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 3931 w imieniu którego kluczowy biegły rewident zbadał sprawozdanie finansowe.

Marek Zieliński
Wiceprezes Zarządu
Kluczowy biegły rewident
Numer ewidencyjny 13525

Poznań, 30 kwietnia 2019 roku